

mulieris lacte quæ marem pepererit, aut vete-  
tere vino. Vritur verò prunis impositum  
sufflatumque, quoad ignescat: si enim au-  
plius vritur, plumbi initar eliquescit. Cate-  
rùm lauatur cadmiæ & æris modo: sunt ta-  
men qui ceu plumbi recrementum eluant.

*De Molybdæna seu plumbagine.*

CAP. C.

**P**LUMBAGO probatissima est, spumæ ar-  
genti æmula, flaua, modicè splendens, ac  
dum teritur fulua, quæque cocta in oleo ioc-  
cineris colorem trahit. Vitiosa, quæ aërium  
aut plumbeum colorem refert. Gignitur in  
auri argentique fornacibus. Est & fossilis qua-  
dam, quæ ad Sebastiam & Corycum reperit-  
tur: ac in eo genere probatur magis, quæ ne-  
que scorix speciem præ se fert, neque lapido-  
sa est, sed flaua ac nitens. Vim habet spumæ  
argenti & scorix plumbi similem: sed & vri-  
tur lauaturque simili modo. Additur tamen  
hæc aptius in emplastra lenia, quæ lipara vo-  
cant, & ea quæ non alligantur, idque non inu-  
tiliter: quippe quæ carnem recreat & ci-  
atricem obducit. At verò glutinantibus de-  
tergentibusque compositionibus haudqua-  
quam conuenit.

*De argenti Scorix.* CAP. CI.

**R**ECREMENTVM argenti, quod helcys-  
ma seu encauma vocatur, eadem quam  
molyb-

inolybdæna vim habet. Quamobrem emplastris fuscis & cicatricem inducentibus miscetur: utpote cum astringat, & spiracula cutis obducat.

*De Argenti Spuma.* CAP. CII.

**S**PUMA argenti quædam fit ex arena, quam Smolybditin vocant, in fornacibus conflata, donec perfecte igni incandescat: altera ex argento: tertia ex plumbo. Probatissima est Attica: proxima Hispaniensis. Has sequitur quæ fit Puteolis Capaniæ, & in Sicilia. Plurima enim hisce locis est flagrantibus laminis plumbis gignitur. Quæ flavo colore splendet, chrysitis appellatur, omnium optima: quæ in Sicilia, argyritis: quæ ex argento, Calabritis. Vis autem astringere, mollire, explere caua, excrescentia in carne reprimere, cicatricem inducere, refrigerare, spiracula cutis obducere. Vres porro argenti spumam in hunc modum: Ipsam in frustra diuidito, quæ in glandium magnitudinem æquent: hæc prunis imposito, & ita follibus accendito ut conflagret: tum absterisa quæ infidet spurcitia reponito. Aliqui ubi ter aceto aut vino restrinxere, rursum vrunt, & hoc factum recordantur. Abluitur ut cadmia. Cador verò datur ad hunc modum: Sumito de ea quæ argyritis nominatur, aut, si desideretur, de alia quæpiam in partes fabarum magnitudine confracta, quantum capit Attica chcenix: ac ubi fit

○○. ij.

Etili nouo indideris, aquam superfundito,  
 adiectaque candidi tritici pari mensura, pri-  
 uatimque hordei pugillo intra linteolum  
 mundū & rarum de vasis auricula suspenso,  
 coquito donec rumpatur hordeum. Deinde  
 eū omnia in nouū craterē oris ampli trāf-  
 fuderis, triticū quidem seorsum abiicito: spu-  
 mā verò argenti infusa aqua lauato, simūq;  
 manibus vehementer confricato: demū e-  
 xemptam assiccatamq; in Thebaico mortar-  
 io terito, calidam affundens, donec ea peni-  
 tūs soluta fuerit. Excolata aqua, iterum tota  
 die terito, & vesperi infusa calida finito: po-  
 stero mane hanc vbi eliquaueris, aliam in-  
 fundito, atque ita ter die excolato. Idem se-  
 ptenis diebus repetito. Post id tempus addi-  
 tis ad singulas spumæ argenti minas quinis  
 salis fossilis vncijs, affusaque aqua calida, ter  
 die terito & ammixta aqua excolato. Cū  
 inalbuerit, calida infusa idem facito, dū nul-  
 lam prorsus saluginem respiciat. Tandem ar-  
 dentissimo sole siccata eiecto prius hu-  
 more recondito. Sin aliter voles, argyritidis  
 spumæ minam vnā diligenter terito, dein-  
 deque, addito triplo sale fossiliterito, in ollam  
 nouam conuicito, infusaque aqua ita vt su-  
 peremineat, mouero quotidie mane & vesp-  
 eri, aquam superinfundēs, priore nequaquam  
 effusa. Hoc idem facito tricenis diebus: nan-  
 que



que nisi moueatur, in testa duritiem concre-  
 scit. Post hæc effusa leniter muria, argenti  
 spumam in Thebaico mortario terito, con-  
 iectamque in fictile infusa aqua manibus di-  
 ligenter agitato: aquam subinde murato, do-  
 nec nullum; falsuginis præbeat indicium.  
 Demùm quod ex argenti spuma candidum  
 apparet in aliud vas transferto, & redactum  
 in pastillos plumbea pyxide condito. Alij  
 spumam argenti ad fabarum magnitudinem  
 contractam in ventre suillo crudo ex aqua  
 coquunt, dum viscus velut eliquescens dissol-  
 uatur, indeque exemptam & cum pari sale  
 tritam abluunt, vti supra dictum est. Sunt  
 qui salis libram vnã & spumæ argenti tan-  
 tandem in sole ex aqua terant, hæc subinde  
 murata, dum candor ei concilietur. Alia ra-  
 tio: Sumito quantam vis argenti spumam, ac  
 vbi lana candida inuolueris, fictili nouo in-  
 dita aqua cum fabarum recentium repurga-  
 tarumque pugillo decoquito. Cùmque fa-  
 bæ disruptæ dehiscant, lanæque denigrata  
 fuerit, exemptam argenti spumam & altera  
 lana obuolutam iterum coquito, cyathum  
 aquæ & parem fabarum modum adiiciens:  
 eadem tertio, quæ supra, facito, & in summa  
 vsquedum lana non amplius inficiatur. Tan-  
 dem transferens in mortarium, ad octoge-  
 nas spumæ argenti drachmas Atticas, la-

○ o. iij.

gulas salis fossitij libras adiicito, & terito. Ac interiecto aliquo temporis spatio nitri quàm albissimi cum aqua diluti drachmas xlviij. indito: atque iterum terito, donec argenti spuma candoris satis contraxisse videatur. Ita autem vbi fuderis eam ex alto in fictile oris ampli, affusa insuper largiore aqua, ac subsidere siueris, hâc quidem colato: nouam autem superadiiciens aquam, manibus probe versato, ac finito rursum vt confidat: demumque per colum traicito. Alternis eadem profequere, dum quæ effluit aqua valdè pura, dulcis & salitudinis, expers euaserit. Postremò, in fictile nouum translata, excolato sensim omni humore, Soli quadraginta diebus sub Caniculę sydus exponito, & sicca ta vitior. Cæterùm constat elotam conferre ad oculorum medicamenta, & ad cicatricum sceditates tollendas, itémque ad facies rugosas ac maculosas.

## De Cerussa.

## CAP. CIII.

CERUSSA fit hoc modo: Infuso in vrcu Coris lati, aut in fictilem vrnâ aceto quàm acerrimo, massam plumbeam ad fictilis os, substrata prius arundinea tegete, firmato: superiicitoque velamina, ne quâ interspiret acetum, donec illa resoluta fuerit, destillansque ceciderit: tunc excolato humore puro qui superstat, crassamentum in vas transf-

transfundito. Hoc deinde siccandum in sole, moxque trusatili mola aliave ratione terendum cribrandumque. Postea quod superest duri solidive in tenues partes redigendum, itidemque cribrandum: vicissim eadem tertio quartoque facienda. Melior quae prima cribro excreta est, & haec quoque ad medicamenta oculorum assumenda. Secundum locum tenet sequens, ac deinceps reliqua suo ordine. Nec desunt qui firmata circa medium vas matta scirpea, ita ut acetum penè contingat, laminam massamve plumbeam superimponunt, ac indito operculo circumlitoque dimittunt. Post dies decem amoto operculo inspiciunt, ac siquidem resoluta materia fuerit, reliqua, uti supra diximus, exequentur. Quod si quis eam velit in pastillos digerere, aceto acri subigenda, moxque diuidenda in pastillos, qui siccentur in sole. Aestate tamen supradictum opus obeundum est: ita enim candida atque efficacæ redditur. Sed & hyeme paratur, ut ceis supra furnos, balnea aut fornaces impositis: qui enim sursum fertur calor, idem quod sol praestat. Porro laudatissima censenda quae fit in Rhodo, Corinthi aut Lacedaemone: proxima, quae Puteolis. Torretur autem hoc modo: Flagrantibus igni carbonibus fictile novum, maximèque Atticum, im-

O o. iiij.



ponito, eique tritam cerussam inspergito, & assidue versato: cumque cinereum colorem traxerit, exemptam refrigerato, atque ita vitator. Verere vero si libuerit, tritam concave patinae indito, & prunis impositam ferulacea rudicula misceto, donec similis sandarachae fiat, extractaque vitator. Quae vero ita parata est, sandyx à quibusdam appellatur. Lavatur itidem cerussa cadmia modo. Vis eius refrigerare, spiracula cutis obducere, mollires, explere & attenuare, insuperque exerescentia leniter reprimere, & cicatricem inducere: in eoque usus miscetur ceratis & emplastris lenibus quae lipara vocantur, itemque pastillis. Sed ex eorum est genere, quae [sumpta] lethalem vim obtinent.

*De Chryscolla.* CAP. CIIII.

**C**HRYSCOLLA laudatissima Armeniaca, colorem porri late virentis quam simillime reddens. Secundum locum sibi vendicat Macedonica, & proximum huic Cypria: quo in genere praefenda quae pura est. Dantur quae terram & calculos collegerit. Porro antedictae lavandae ratio haec est: Tusam iniice in mortarium, & affusa aqua ad pilam expansa manu vehementer affricato: mox vbi confidere permiseris, excolato. Alteram infundens aquam, rursus terito: atque haec vicissim reperito, donec pura sinceraque spectetur.

Et cetera

ætetur. Tandem siccato in sole, & ad vsus recondito. Quòd si vrere volueris, vrito in hunc modum: Vbi ex ea triueris quantum sat esse videbitur, patellæ supra carbones impo- nito, & alia facito quæ in vrendis antè memoratis metallicis recensita fuère. Vis chry- focollæ cicatrices exterere, excrescentes car- nes coercere, itémque repurgare, astringere, exalfacere, & cum aliquantula mordacitate leniter exedere. Est verò ex eorum genere quæ vomitiones concitant, & necem inferre possunt.

*De Armenio.* CAP. CV.

**A**RMEIVM præferendum quòd est læ- ue, colore cæruleo, perquàm æquabile, calculorum expers atque friabile. Eadem quæ chryfocolla præstat: distat hoc vno, quòd est inefficacior. Sed & vsum habet ad pilos in palpebris augendos.

*De Cyano sine cæruleo.*

CAP. CVI.

**C**YANVS in Cypro quidem procreatur ex cærariis metallis: at copiosior ex arena littorali temperatur, quæ quidem secundùm quasdam speluncarum instar excauatas ma- ris suffossiones inuenitur: & hic quoque ma- gis probatur. Eligi debet, qui valdè saturus est colore. Vritur porrò, vt chalcitis, & laua- tur, vti cadmiã. Vis reprimere & modicè



exedere, crustas gignere & exulcerare.

*De Indico.* CAP. CVII.

**E**X Indici generibus vnum sponte naturæ  
prouenit, veluti spuma marisve eiection-  
mentum, Indicis arundinibus adhærescens  
alterum dant infectorum officinæ, estque  
purpureus quasi flos æreis innatans cortinis,  
quem derasum artifices siccant. Optimum  
porrò censendum quod cærulei speciem præ-  
bet, atque etiam succosum est ac læue. Inter  
medicamenta est quæ leuiter astringunt, &  
inflammationes ac œdemata rumpunt. Ulce-  
ra quoque purgat & reprimunt.

*De Ochra.* CAP. CVIII.

**O**CHRAM eligere oportet leuissimam ac  
penitus luteam, saturo colore, minime  
lapidosam, friabilem & natione Atticam. V-  
renda etiam & lauanda hæc est, cadmiæ mo-  
do. Vis eius putrefaciendo exedere, inflam-  
mationes & tubercula dissipare, excrecencia  
in carne reprimere, caua cum cerato explere,  
& callos articularumve tophos commi-  
nuere.

*De Cinnabari.* CAP. CIX.

**C**INNABARIM falsò putant nonnulli cum  
Ceo quod minium appellatur vnum & i-  
dem esse. Minium enim in Hispania ex la-  
pide quodam argentariæ arenæ permisto  
temperatur. Lapis is haud alioqui cogno-  
scitur.

scitur: sed dum in fornace excoquitur, in floridissimum ardentissimumque colorem trāsit. Halitum verò in metallis strangulancem expirat: ideòque metallici faciem vesticis obuelant, vt per illas spectent, neque tamen vaporem noxium respirando trahant. Inde parato minio pictores ad sumptuosa parietum ornamenta vtuntur. Cinnabaris autem, de qua hñc agitur, ex Africa quidem inuehitur, at magno constat, & vsque adeò rara est, vix vt versicoloribus pictorum lineis satisfaciat. Est porrò altè & abundè colorata, & eam ob causam quidam sanguinem esse draconis existimauerunt. Vim habet Cinnabaris eandem quam lapis hæmatites, ad oculorum medicamenta vtilem, imò etiam efficaciorē: magis enim astringit & sanguinem cohibet. Igni quoque ambustis & papularum eruptionibus cerato excepta medetur.

*De Hydrargyro, seu argento vivo.*

CAP. CX.

**F**IT Argentum viuum è minio, quod & ipsū abusuè Cinnabaris dicitur. Imposita siquidem patinæ fictili concha ferrea Cinnabarim continente, calycem seu operculum adaptant, quod vndique luto superillinunt, deindeque carbonibus succendunt. Tūm quæ calyci adhærescit fuligo, deersa refrigeratæque in argentum viuum coit.

Quinetiam inuenitur quod, dum conflatur argentum, in tectis guttatim concreuit. Sunt & qui argentum viuum per sese in metallis inueniri tradant. Asseruatur porro in vitreis, plumbeis, stanneisve aut argenteis vasis: quandoquidem aliam omnem materiam ita est, vt permanet atque praterfluat. Ceterum potum vim perniciosam habet: suo enim perdere interna perrodit. Remedio est, lac copiosum subinde potum & vomitionibus reiectum, aut vinum cum absinthio, aut apij decoctum: aut semen horini, aut origanum vel hyssopum cum vino. [Auri limata scobs, id est, ramentum quam tenuissimum, epota mirabili est contra hydrargyrum auxilio.]

*Derubrica Sinopica.* CAP. CXI.

**R**VRICA Sinopis maxime probatur desca, grauis, iocineris colorem referens, calculorum expers, concolor, quæque dum diluitur longè lateque diffundi solet. Effoditur in Cappadocia speluncis quibusdam, expurgataque deferitur in Sinopem urbem, in qua vendatur: atque inde etiam cognomentum accepit. Vim habet exicatoriam & emplasticam: quapropter vulnerariis emplastris commiscetur, vt etiam patillis exiccantibus & adstrictoriis. Aluum quoque sistit, tum ex ouo sumpta, tum etiam clystere infusa.